

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

E. van der Kleij
BEL/REE

Telefoonnummer +31235143596
KLEIJE@Noord-Holland.nl

1 | 4

**Betreft: Overdracht van de kasteelruïne Nuwendoorn aan de
Nationale Monumentenorganisatie**

Verzenddatum

19 JAN. 2022

Kenmerk

1642081-1642640

Geachte leden,

Graag informeren wij u over ons besluit tot overdracht van de
kasteelruïne Nuwendoorn:

Uw kenmerk

Inleiding

Op 18 januari 2022 hebben wij besloten de om de kasteelruïne Nuwendoorn (Nuwendoorn) met publieksvoorzieningen om niet in eigendom over te dragen aan de Nationale Monumentenorganisatie (NMo), met als doel de kasteelruïne voor onbeperkte tijd in stand te houden en voor het publiek open te stellen. Wij informeren u hierbij over onze reden tot vervreemding, de achtergrond van Nuwendoorn, de NMo en de constructie van de overdracht met eenmalige instandhoudingsvergoeding, alsmede de financiële gevolgen hiervan.

Reden van vervreemding Nuwendoorn

Wij vervreemden Nuwendoorn omdat we dit erfgoed niet nodig hebben voor eigen gebruik en daardoor minder goed in staat zijn om dit optimaal te beheren. We geven hiermee via een professionele erfgoedorganisatie invulling aan ons beleid om erfgoed in stand te houden en voor het publiek beleefbaar te maken. De wettelijke plicht op instandhouding gaat over op de NMo die Nuwendoorn zal onderbrengen bij de statutair aan haar gelieerde Stichting Monumentenbezit. SMb zal Nuwendoorn revitaliseren door de site te plaatsen binnen haar nationale collectie van 31 publiekstoegankelijke rijksmonumenten. Dit geeft grotere bekendheid en netwerkvoordelen.

Achtergrond Nuwendoorn

Het archeologisch rijksmonument Nuwendoorn is sinds 1983 in provinciaal bezit en publiek toegankelijk. Om de oorspronkelijke omvang van het kasteel beter zichtbaar te maken voor het publiek heeft de provincie in 2006 de fundamenten opgemetseld en de contour van het donjon laten terugkeren in de vorm van een stalen uitkijktoren. In

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

2011 werd besloten om Nuwendoorn na vijf jaar in eerste instantie eerst over te dragen aan een publieke partij. Twee partijen toonden hiervoor interesse, maar toen de provincie in 2018 inzette op daadwerkelijke vervreemding, was deze belangstelling verdwenen. Het ontbreken van mogelijkheden voor ontwikkeling en exploitatie maakte dat ook nadien geconsulteerde marktpartijen geen interesse hadden, ook niet wanneer een instandhoudingsvergoeding zou worden meegegeven.

Nuwendoorn is economisch incurant. Erfgoedwaarden en de kwaliteiten van het open landschap laten geen bouwkundige ontwikkeling toe. Het is dan ook niet mogelijk om fysieke kostendragers te maken voor onderhoud en beheer.

Om instandhouding van incurant erfgoed te combineren met vervreemding was het zaak om een partij te vinden die met meegeven van een instandhoudingsvergoeding invulling kan geven aan het provinciaal belang om Nuwendoorn met de publieksvoorzieningen in stand te houden en publiek toegankelijk te blijven maken. Die partij is in 2021 gevonden in de NMo.

Nationale Monumentenorganisatie (NMo) en Stichting Monumenten bezit (SMb)

De organisatie English Heritage staat model voor de NMo. De NMo is in juli 2014 opgericht om 31 merendeels incurante - niet tot het primaire proces van het rijk behorende - rijksmonumenten in eigendom over te nemen ten bate van instandhouding en publieke toegankelijkheid. De NMo is een Vereniging met bij oprichting zes en inmiddels acht leden waaronder monumenten- en natuurorganisaties. De leden betalen een jaarlijkse contributie, maar hebben geen individueel belang of recht van een eventueel door de vereniging opgebouwd vermogen. Om conflicten met statutaire doelstellingen van de individuele leden te vermijden is separaat de Stichting Monumentenbezit (SMb) opgericht. In de SMb heeft NMo het eigendom en het beheer van de 31 rijksmonumenten ondergebracht. Ook Nuwendoorn zal na overdracht aan NMo bij SMb in eigendom worden ondergebracht. Nuwendoorn is dan nummer 32 in de brede portefeuille van illustere rijksmonumenten als kasteel Brederode te Velsen, kasteel Radboud te Medemblik en de vesting Naarden te Naarden.

Overdracht van Nuwendoorn met instandhoudingsvergoeding

Bij de overdracht aan NMo stellen wij een éénmalige instandhoudingsvergoeding van € 2.100.000 beschikbaar. Dit fungeert als vermogen waarvan NMo op basis van haar statuten jaarlijks 2% van het rendement uit beleggingen uitbetaalt aan SMb voor onderhoud en beheer. Deze 2% is gelijk aan de benodigde € 42.000 inclusief BTW die SMb nodig heeft voor de jaarlijkse onderhoudslast van Nuwendoorn. De instandhoudingsbijdrage blijft bij NMo geheel intact en daarmee "eeuwig" beschikbaar. Mocht NMo niet meer in staat zijn om de exploitatie voort te zetten of dit object niet meer vinden passen binnen haar portefeuille, dan keert de instandhoudingsvergoeding in het geheel terug naar de provincie. Ook wordt Nuwendoorn dan als eerste aan de provincie aangeboden.

Externe toets op de constructie

Onderzoeks- en adviesbureau Ecorys heeft in 2015 in opdracht van het Rijksvastgoedbedrijf een toets uitgevoerd voor de overdracht van 31 monumenten van het rijk aan NMo. Omdat de provincie in een vergelijkbare constructie Nuwendoorn wil overdragen, hebben wij in 2021 aan Ecorys opdracht gegeven om een specifieke toetsing uit te voeren op basis van dezelfde criteria, maar dan geactualiseerd. Wij hebben specifiek extra aandacht gevraagd voor de beheerkosten, de instandhoudingsvergoeding in relatie tot de 2% rendementseis, de marktconformiteit en de staatssteun.

Ecorys constateert dat de voorgestelde opzet om het eigendom en de onderhoudsverplichting van Nuwendoorn over te dragen, van de provincie Noord-Holland, aan de Nationale Monumentenorganisatie, waarbij een instandhoudingsvergoeding wordt betaald, een reële, marktconforme en staatssteun-proef constructie is.

Financiële gevolgen voor de provincie

Wij hebben de € 2.100.000 voor de instandhoudingsvergoeding opgenomen in de Eerste Begrotingswijziging 2022. Na uw instemming met deze begrotingswijziging wordt de € 2.100.000 gedekt uit de algemene middelen. Wij compenseren de € 2.100.000 door een structurele aframing van het archeologiebudget met € 42.000 per jaar.

Tot slot

Met de overdracht van Nuwendoorn aan NMo hebben wij vertrouwen in een gedegen instandhouding en toegankelijkheid voor onbeperkte tijd van het archeologisch rijksmonument Nuwendoorn ten behoeve van de bewoners en bezoekers van onze provincie.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

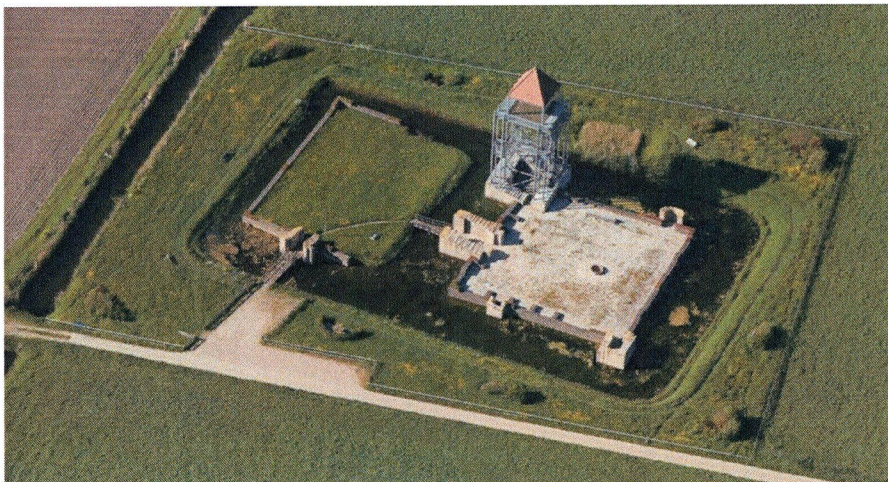
provinciesecretaris

voorzitter

R.M. Bergkamp

A.Th.H. van Dijk

Kasteelruïne Nuwendoorn in huidige toestand